

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl. — kr. „ pol leta 1 „ 60 „ „ četrť leta — „ 80 „ Naročnina se pošilja opravištvu v stolnem farovžu.

Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slišimo, da mnogo naročnikov ne dobivlja redno „Slov. Gospodarja“ pri dotičnih poštah, posebno da zahaja mnogo listov v zgubo. Prosimo tedaj, da dotični naročniki takoj reklamirajo; potem se bomo, če treba, pri višjem poštnem uradu pritožili. „Slov. Gosp.“ plačuje kolek ravno tako, kakor druge novine. Sicer pa prosimo tudi p. n. prejemnike lista pomisliti, da „Slov. Gospodar“ en den pozneje izhaja, kedar ga zadene — konfiskacija!

Vabilo k letnemu občnemu zboru katol. tiskovnega društva.

Katol. tiskovno društvo v Mariboru obhaja z ozirom na §§. 16—19. dr. prav. svoj letni občni zbor dne 7. marca ob 10. uri predpoldnom v stolno-farni duhovnišnici, h kateremu so vsi č. gg. družbeniki uljudno povabljeni. Nepričujoči smejo vsled §. 19. po pooblaščenih glasovati in voliti.

Kat. tiskovno društvo v Mariboru, dne 10. febr. 1876.

Odbor.

Vabilo k letnemu občnemu zboru družbe duhovnikov Lavantinske škofije.

Družba duhovnikov Lavantinske škofije obhaja vsled §§. 20—23. dr. prav. in §. 9. oprav. reda svoj letni občni zbor dne 7. marca ob dveh popoldne v kn. šk. pisarni, h kateremu se vsi č. gg. družbeniki uljudno povabijo. — Nepričujoči smejo po §. 15. dr. pr. za volitev novega odbora svoj glas pisмено poslati občnemu zboru.

Družba duhovnikov Lav. škofije, dne 10. febr. 1876.

Odbor.

Nova davkarska postava.

Povsod čutijo potrebo nove, jasne in določne postave gledé štempeljnov ali kolekov. Sedanja je namreč z brezštevilnimi zaukazi jako pomanjkljiva, ki nam dela neznano veliko rekurzov in štempeljskih kaznovanj. Vsi bi dobro novo štem-

peljsko postavo z veseljem sprejeli. Toda mesto dobre, nove štempeljske postave, je minister Depretis državnemu zboru predložil 2 načrta, ki stare postave ne odpravljata, jo še poojstrujeta in ki se tedaj nikomur ne dopadata, najmanj liberalnim poslancem, ki se bojijo vse zaupanje pri svojih volileh zgubiti, če novo postavo sprejmejo. Zato se jej na vso moč upirajo.

Prvi načrt zadeva kolekovanje menjic (Wechsel), trgovskih pisem in računov. Jegova posebnost je, da žuga s strahovitim kaznovanjem, če bi se kdo pri štempeljnih pregrešil in premalo plačal. Po §. 75. sedanje postave si kaznovan plačal trikrat prikrajšani znesek, po novi postavi bi pa utegnil plačati po 20—100krat. Na primer: če vzameš sedaj štempelj za 36 kr. mesto za 50 kr., plačaš $14 \times 3 = 42$ kr. kazni, po novi postavi bi pa utegnil plačati po 2 fl. 80 kr. do 14 fl. Ali če bi se vsled stare, zamotane, nejasne štempeljske postave zmotil in bi vzel štempelj za 5 fl. mesto za 7 fl. 50 kr., bi imel plačati od 50—250 fl. To je vendar strahovito!

Drugi načrt ministrov meri pred vsem na povišanje finančnih dohodkov. V ta namen hoče minister štempelj pri sodnijskih vlogah od 12 kr. vzvišati do 20 kr. pri zneskih od 25—50 fl., pri drugih pa od 36 kr. do 50 kr. Skušnja uči, da deseti penez ljudje jako neradi plačujejo. Sedaj se računí $3\frac{1}{2}\%$ in 25% naklade; na primer od 1600 fl., koje si moral dati za kupljeno posestvo, si plačal $3\frac{1}{2}\%$ desetega peneza, t. j. 56 fl. in 25% naklade, t. j. 14 fl., skupaj 70 fl. Vendar, če še ni dolgo, kar se je poslednjič pri istem posestvu plačeval desetek, si dobil primernege od-pustka. Ta odpustek hoče minister sedaj od-praviti, in mesto sedanjih $3\frac{1}{2}\%$ zanaprej le 3% desetka povsod in vselej zaračuniti. Vendar kdor pomisli, kako pogosto se sedaj posestva prodajajo, kako močno se zemljišča trgajo in razkosavljajo in kako hudo se število eksekutivnih dražeb množi (136 dražeb je samo na Štajerskem v mesecu febr. naznanjenih), ta bo kmalu prevedel, da $\frac{1}{2}\%$ menjši desetek tukaj le malo pomeni in da bi se,

zlasti kmetiskim ljudem, velike denarne žrtve naložile, če bi ministrov nasvet v državnem zboru obveljal. Minister je to sam priznal rekoč, da se nadja 3 1/2 milijona gold. dobiti; dohtarji, notarji pa trdijo, da bi minister dobil najmanj 12 milijonov gold., kar bi pri sedanjih hudi denarni stiski, pri obnem hiranju kupčije in obrta bila silno občutljiva svota. Toda, kakor se kaže, ministrov nasvet ne bode obveljal. Tem bolj pa je želeli, da bi brž obveljala misel, katero je kandidat g. dr. Radaj svojim volilcem razložil, naj bi se skoro izdelala nova, jasna in določna štempeljska postava, da bo enkrat konec sitnim rekurzom in brezštevilnim štempeljskim kaznim!

Cerkvene zadeve.

Milostljivi naš gospod knez in škof bodo v tem letu v Brašlovski, Celjski, Šmarski in Mariborski dekaniji (ob levem Dravskem bregu) zakrament sv. birme delili, in sicer v mariborski dekaniji naslednje dni; 19. aprila v Zgornji Kungoti; 20. pri sv. Marjeti na Pesnici; 23. pri sv. Petru pri Mariboru; 24. pri sv. Martinu pri Vurmbergu; 25. pri sv. Barbari pri Vurmbergu; 27. v Selnici in 29. aprila v Kamci. Za druge imenovane dekanije se bodo posamezni dnevi pozneje naznanili.

Gledé sv. posta so sv. Oče na prošnjo našega Milostljivega knezo-škofa dovolili mnogo polajšanj, to pa zavolj posebnih okoliščin in potreb časa, v kojem živimo. „Gledé polajšanja velja sedaj sledeče: 1. Za celo škofijo. Kedar koli pride zapovedani praznik na tak den, ko je meso jesti prepovedano, (n. pr. petek), se sme na tak praznik meso vživati, brez da bi dolžnost bila, se zavolj tega prejšnji den mesa zdržati. 2. Za posamesne kraje. Kjer koli se bo ob petkih ali drugih takih dneih, ko je meso jesti prepovedano, sejem obhajal, kjer se veliko ljudstva zbere, tam se sme na sejmovi den meso zavživati. 3. Za posamesne osebe. a) Vse dni med letom, razun pepelnice, treh zadnjih dni velikega tedna in dveh bilj, pred binkoštim namreč in Božičem, smejo mesene jedi zavživati: Delalci v rudokopih in fabrikah. Popotniki, ki v gostilnicah in krčmah jedó. Tudi drugi (tedaj ne samo popotniki), kateri n. pr. v mestih, trgih itd. navadno v gostilnico na hrano hodijo. b) Vse dni med letom, razun edinega velikega petka, smejo mesene jedi zavživati: Kondukerji na železnicah. Vsi, ki z železnico potujejo, in so prisiljeni na železniških postajah v ondotnih gostilnicah si hrane vzeti. Boleniki v toplicah, na slatinah ali v drugih zdravilstvenih zavodih, s svojimi domačimi in strežniki vred. Ne velja pa ta polajšava za tiste, ki le kar za kratek čas v toplice, na slatino itd. hodijo. c) Vse dni med letom, brez vse izjeme, smejo mesene jedi zavživati: Taki ubogi, kateri si zavoljo presilnega uboštva jedil izbrati ne morejo, ter so prisil-

jeni jesti, karkoli se jim dá (tedaj le takrat, kadar postnih jedi za vbogajme ne dobijo). Sploh vse one osebe, ktere in kakor dolgo pri takih ljudeh za hlapce, dekle itd. služijo, ali iz drugih vzrokov pri njih stanovati morajo, kjer se nikoli postne jedi na mizo ne postavijo. Vendar naj se, ako je kolikaj mogoče, vsaj na veliki petek mesenih jedi zdržijo.“

Letošnji postni pastirski list toži o brezbožnem časnikarstvu (cajtingah), ki ljudem versko prepričanje ruši in veselo upanje na nebeški raj podira. Žalibog, da je tudi pri nas ova tožba le preveč opravičena. Letni proračun gračkega: „Volkshilfungsverein“ kaže, da ima nevarni „Dorfbothe“ 2900 naročnikov, in šteje samo na Slov. Štajerskem 652 prejemnikov, zlasti na deželi. Koliko tisoč znane „Tagesposte“ k nam zabaja, to nam natanko ni znano, toda gotovo veliko. In ko nebi imeli „Slov. Gospodarja“ takega, kakor je, tedaj bi gotovo še slaboglasni „Tednik“ naše sploh verno slovensko ljudstvo pačit prihajal. Da smo ovi „Tednik“ izpodrinoli, to je zasluga društvenikov kat. tiskovnega društva in pa jegovega lista „Slov. Gospodarja“, ki si je ohranil stare prejemnike in letos še pridobil blizo 200 novih.

Bismark je poslal kardinala Hobenlobeta v Rim, da bi posredoval med vlado nemško in papežem. Pa Hobenlohe predobro pozna sv. Očeta in še ni v misel vzel, zakaj je prišel, dasi je bil že večkrat pri papežu. Če bi pa skušal to le kolikaj v misel vzeti, rekli so neki Pij IX., mu bodo povedali, kar mu gre.

Čč. 66. Franciškani spadajoči k hrvatsko-slovenski provinciji sv. Kapistrana imajo v naši škofiji 2 kloštra (v Nazaretu in v Brežicah) 14 mešnikov, 3 klerike, 6 svetnih, 4 tercijarje, skupaj 27 oseb, — v ljubljanski škofiji 3 kloštre, 37 duhovnikov, 8 svetnih, 7 tercijarjev, skupaj 52. — V zagrebški 4 kloštre z 22 mešnike, 8 svetnih, 7 tercijarjev, skupaj 37. — V tržaški 1 klošter, 7 mešnikov, 2 svetna, 2 tercijarja, skupaj 11. — V senjski 1 klošter, 12 mešnikov, 1 klerika novince, 2 svetna, skupaj 15. — V Ameriki 1 mešnika. Tedaj skupaj: 12 samostanov, 105 mešnikov, 6 klerikov, 4 novince, 31 svetnih, 24 tercijarjev — vseh 170 oseb. —

Gospodarske stvari.

Gospod Adam Skrbina in jegovi sosedi.

III. Kako se da slaba njiva spremeniti v dober travnik? Vrbanov Pivko si je nekoliko goldinarjev prikrčmaril in od soseda Grabljivca: „kak' se reče“, ki je imel največje posestvo v celi fari, kupil precej zapuščeno njivo. To je bil namenjen spremeniti v travnik, da mu nebi bilo več treba za svojo kravico drage krme kupovati. Zato mu je bila prva skrb g. Skrbino prašati: kako bi se to dalo najbolje storiti. Re-